

Ivan Vertin.

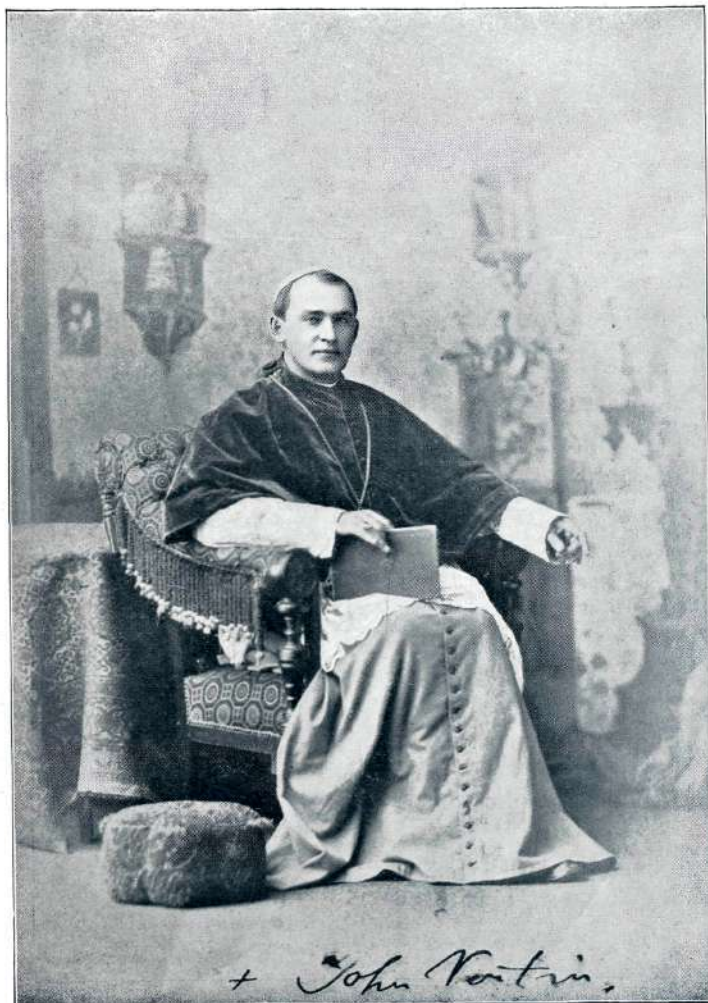
Ivan Vertin je bil sin solnčne Bele Krajine, rojen dne 17. julija 1844 v Dobličah pri Črnomlju. Oče Jožef se je poprijel, kakor mnogo njegovih rojakov, krošnjarstva ter prepotoval lep kos Nemčije in Švice, dokler ni l. 1852. odpotoval v Severno Ameriko, kjer je ostal pet let. Ko se je l. 1857. začasno vrnil domov, je pripeljal Ivana, čigar nadarjenost in marljivost so učitelji nad vse hvalili, v Novo mesto na gimnazijo. L. 1863. mu je sledila v novo domovino žena Marija s štirimi otroki, Marijo, Jožefom, Jurijem in Ivanom, ki je tedaj dovršil gimnazijo. Abiturient se je bil že odločil za mašništvo, in Čebulj, dober prijatelj očetov, mu nasvetuje, naj stopi v škofijo Marquette. Baraga z veseljem sprejme nadepolnega mladeniča. Čebulj ga uči filozofije, angleščine in francoščine in 31. avgusta l. 1866. je bil posvečen v duhovnika, zadnji, kateremu je podelil Baraga mašniško posvečenje.

Vertin se je odlikoval že kot bogoslovec po bogatem znanju in praktičnem, rekli bi, trgovskem duhu, kar je bila velika blagodat za njegovo poznejše delovanje. Prva njegova župnija je bila Houghton, kjer je prezidal in povečal cerkev. L. 1871. pa ga je poslal škof Mrak na župnijo Negaunee, ki je stala pred bankrotom. Vertin je gospodaril tako umno, da je bila po treh letih od primerno visokega dolga 15.000 dolarjev poplačana skoro vsa svota.

L. 1879. je prineslo Vertinu škofovsko mitro. Na prigovor Weningerja D. J. je sprejel ponujeno mu častno, težko službo in bil 14. septembra 1879 posvečen v škofa. Slavnostni propovednik mu je bil sedanji nadškof v St. Pavlu, Ireland. Bil je tedaj Vertin šele 35 let star — najmlajši škof v Ameriki. Škofija je imela 20.000 vernikov, 28 cerkva in 18 duhovnikov.

Mladega škofa je pri nastopu čakala velika naloga. Baraga je kot pravcati pionir v pustinji ustanovil škofijo, Mrak je z veliko odločnostjo izpremenil misijonsko delovanje v redno pastirovanje, a mladim župnijam je nedostajalo predvsem gmotne podpore. Vertin je v tem oziru veliko delo svojih prednikov — in to skoro vse pomeni v Ameriki — gmotno utrdil in zasigural. Stolnica v Marquette je 2. oktobra 1879, tri dni preden je dospel Vertin v mesto, da se ustoliči, pogorela, a škof je iz razvalin in pepela sezidal kmalu lepšo in krasnejšo. Katedratikum je porabil ves za stavbo, bogati oče in bratje so tudi

obilo prispevali in leta 1890. je bila stolnica posvečena. Glede uprave cerkvenega premoženja in snovanja šol je izdal natančna navodila, kakor sploh v vsakem oziru Vertin že stoji v modernem času, ki je tudi katoličanom v Severni Ameriki prinesel novih potreb in nalog. Pastirska lista iz leta 1882. in 1886. obravnavata pereče vprašanje o verski odgoji. Škof povdarja, da se verska odgoja pričinja že v zibelki (cradle) in ukazuje, naj se v vsaki župniji ustanovi katoliška šola. Času primerna so tudi na-

IVAN VERTIN KOT NOVOPOSVEČENI ŠKOF

vodila gledé tajnih družb, prosinodalnih konferenc in duhovnih vaj.

Vertin je kot škof večkrat obiskal Evropo. Prvič je potoval „ad limina“ v Rim 1887 in ob tej priliki obiskal tudi Novo mesto in rodno vas Dobliče, kjer so z nepopisnim veseljem sprejeli slavnega rojaka. Leta 1891. je vdrugič potoval v Rim, tudi v Karlovih Varjih je iskal, ko je počel bolehati, zdravja — zaman. Umrli je 26. februarja 1899.